ISSN 1407 - 0170

KOPSOLĪ

LATVIJAS NEDZIRDĪGO SAVIENĪBAS IZDEVUMS

2009. gada janvārī Nr. 1 (973) www.lns.lv IZNĀK NO 1954. GADA

Ls 0.60

ŠAJĀ NUMURĀ

2 Ielūkojieties materiālos par Domes sēdi, Raiņa skolas svētkiem, LNS aktualitātēm u.c.

3 Sociālās ziņas vēstī par jaunumiem pensiju un pabalstu izmaksās,sociālās rehabilitācijas pakalpojumiem, izmaiņām nodokļos, slimības naudām.

5 – 7 Skaists notikums! Tajā tika godināti LNS Gada cilvēki un notikumi. Mēs esam bagāti ar saviem ļaudīm un lepojamies ar viņu veikumu.

8 – 9 Rainieši ne tikai kāpuši zinību kalnā, bet aizvadījuši arī panākumiem pilnu pašdarbības, sevis pilnveidošanas un garīgās izaugsmes gadu.

10 – 11 Paiet pa vēstures taku aicina I. Immures raksts par Laizānu skolu. Mūsu vidū vēl ir šīs skolas audzēkņi...

12 Redakcija pateicas lasītājiem, sveic jubilārus, ļauj mazliet ielūkoties nākotnē.

Foto: I. Kraze

Bērni - mūsu nākotne. Prieks, ka viņi nodarbojas ar sportu. Par to lasiet – 4. lpp.

Foto:Dz. Stepāns

Rīgas skolas pedagogi: aktīvi piedalās konferencēs un semināros par nedzirdīgo skolēnu izglītības jautājumiem. Šoreiz Dānijā – 2.lpp.

REDAKCIJAS SLEJA

Mīļie lasītāji! Uzrunājam jūs vēlreiz, lai apstiprinātu to, ka

"Kopsolī" iznāks arī 2009. gadā.

Jā, mums, tāpat kā visiem, ir savas grūtības. Rīgas Dome šogad atteica finansiālo atbalstu, tāpēc meklējam citus risinājumus... Bet "Kopsolī" saņemsiet reizi mēnesī tāpat kā līdz šim.

Paldies visiem, kuri pasūtījāt "Kopsolī". Paldies, ka to gaidāt un lasāt, ka nākat redakcijā ar gaišumu domās un labestību sirdī, vēlot izdošanos un izturību.

Tikai kopā, cits citu atbalstot – kaut vai ar padomu, labu vārdu, uzmundrinājumu, – spēsim pārvarēt grūtos laikus, saglabājot vecās un radot jaunas vērtības.

Ilze Kopmane

Foto:Dz. Stepāns

Gada nogale Rīgas skolā bija satraukuma un prieka pilna par svētkiem. Un tie izdevās lieliski!
Gaišumu klusi smēlāmies Svētrītā, bet jautrība valdīja pie eglītes. Skolēni un skolotāji iejutās Sniegbaltītes, rūķīšu, gadalaiku, būdeļu tēlos. Bija daudz dāvanu un vēlējumu. Arī noslēpumaini viesi...
Lai gūtais prieks visiem vairo veselību, izturību un veiksmi 2009. gadā!

DOMES SĒDE

19. decembra sēdē domnieki kā pirmo izskatīja jautājumu par biedru naudu 2009. gadam.

Lielas diskusijas nenotika, jo ātri vienojās atstāt bez izmaiņām esošās summas: iestāšanās nauda – 1ls; atkārtoti iestājoties – 5Ls un jānomaksā parādi; ikgadējā biedru nauda – 3Ls; jānomaksā līdz 1. oktobrim. Atbrīvoti no maksas I grupas invalīdi un biedri no 70 gadu vecuma.

Izraisījās pārrunas, ko darīt ar tiem biedriem, kas, neizstājoties no LNS, aizbrauc uz ārzemēm, kā arī tiem, kas slimi, garīgi atpalikuši utml. Šādi biedru naudas nemaksātāji tomēr biedrībām ir zināmi. Varbūt veidot nebiedru grupas? Statūti to neparedz...

Vai atlaides Rīgas sabiedriskā transportā pienākas nedzirdīgajiem neatkarīgi no tā, vai viņi ir biedrībā? Jā, bet biedrība „Rīgas satiksmei" ziņas sniedz tikai par saviem biedriem.

Nākamais – **par Jāņa sētas telpām.** Rīgas Dome vēl tiesājas par 5000Ls parāda piedziņu no mums, bet LNS to neatzīst un lēmumu pārsūdzējusi. Lai privatizētu īpašumu un ierakstītu Zemesgrāmatā, tiek iegādāti sertifikāti, kuri par telpām jāsamaksā līdz gada beigām. Informāciju pieņēma zināšanai.

Dažādos jautājumos J. Bočkāni interesēja, kā LNS skar ekonomiskā krīze. **A. Pavlins**: arī LNS iestādēm, kurām ir valsts pasūtījums sociālās rehabilitācijas jomā, samazināts finansējums no valsts budžeta; ieņēmumi no izīrētām telpām rūk (firmas bankrotē); uz kādu laiku apstādināja arī LNS projektu, kuram paredzēts finansējums no Nacionālās programmas utt.

Uz domnieka **A. Smona** lūgumu **E. Vorslovs** informēja klātesošos **par savu dalību Eiropas Nedzirdīgo organizācijas Ģenerālajā asamblejā** un konferencē, kas notika Francijā, Lionā.

A.Smons rosināja arī **atjaunot darbību Informācijas centrā** LNS mītnes I stāvā, kā tas bija projektu realizācijas laikā. A. Pavlins skaidroja, ka tas notiks Nacionālās programmas ietvaros, kad LNS tiks piešķirts attiecīgs finansējums.

Ņemot vērā vispārējo finansiālo situāciju, **LNS prezidents informēja**, ka LNS vadība – prezidents un 2 viceprezidenti atsakās no paredzētā algas paaugstinājuma 2009. gadā.

Domnieki apsprieda arī vēl neatrisinātos jautājumus **par Smiltenes 5 mājām un zemi.** Uz vienu no tām pārcelsies Smiltenes biedrība.

Pāris atzinīgu vārdu saņēma **laikraksts „Kopsolī"** – par uzlaboto dizainu un saturu. Patīkami, protams.

Pārskatu sagatavoja I. Kopmane

KONFERENCĒ DĀNIJĀ

Aizvadītā gada nogalē Rīgas skolas skolotāji Dzintars Stepāns un Zigrīda Zagurilo piedalījās starptautiskā konferencē par iekļaujošo izglītību *"Bērnu un jauniešu ar smagiem dzirdes traucējumiem iekļaušana un integrācija vispārējā izglītībā – izaicinājums, priekšrocības, ieguvumi, barjeras".*

Tajā bija pārstāvji no Dānijas, Somijas, Norvēģijas, Lielbritānijas, Čehijas, Grieķijas un Latvijas.

Rīdzinieki tika uzaicināti kā starptautiskā *Socrates Comenius* projekta „Skolotāju moderno tehnoloģiju kompetenču paaugstināšana – ceļš uz efektīvu mācīšanos bērniem ar dzirdes traucējumiem" dalībnieki.

Konferencē bija iespēja dzirdēt dažādu ekspertu viedokli par iekļaujošo izglītību, reālo un vēlamo situāciju dažādās Eiropas valstīs, jaunākajām tendencēm un perspektīvām, kas aktuālas arī Latvijā, risinot nedzirdīgo bērnu un jauniešu izglītības jautājumus.

Dzintars Stepāns sniedza konferences dalībniekiem nelielu ieskatu par informācijas un komunikācijas tehnoloģiju priekšrocībām un nozīmi mācīšanās vides uzlabošanā.

Interesants fakts! Konferencē piedalījās nedzirdīga skolotāja no Grieķijas. Lai nodrošinātu viņai pilnvērtīgu tulkojumu, no Londonas tika uzaicināts profesionāls zīmju valodas tulks, kurš tulkoja amerikāņu – angļu zīmju valodā. Tulka pakalpojumi (3 dienas) izmaksāja 4000 eiro.

RAINIEŠI VĒLREIZ OPERĀ

Raiņa vakarskola svinīgi aizvadīja 2008. gadu. LNO Jaunajā zālē skolēnu sagatavotie koncertnumuri mijās ar svinīgām uzrunām, labāko skolēnu cildināšanu, pateicībām pedagogiem, tehniskā personāla darbiniekiem, atbalstītājiem, vecākiem utt.

Viņu vidū atzinību saņēma arī pedagoģes **Inese Immure, Marika Antonova** un **Brigita Aldersone.**

Bija patīkami vērot mūsējo – skolas nedzirdīgo audzēkņu iekļaušanos svētku programmā ar Ziemassvētku tematikai atbilstošiem labi sagatavotiem priekšnesumiem.

Saviļņojoši izskanēja daudzbalsīgā kora izpildītās (arī zīmju valodā) dziesmas noslēgumā, kas sasaucās ar skolas direktora **J. Šmita** atgādinājumu: *„Šis ir laiks, kad tiecamies būt labi. Dāvāsim cits citam sirsnīgu vārdu, smaidu, dzīvosim ar prieku sirdī..."*

TURPINĀS KLIENTU PĀRREĢISTRĀCIJA

Rīgā un reģionu biedrībās turpinās klientu reģistrācija sociālās rehabilitācijas pakalpojumu saņemšanai bez maksas 2009. gadā.

Rīgā LNS mītnes I stāvā, Informācijas centrā LNS ļaudis pieņem sociālās darbinieces **Inese Immure** un **Brigita Aldersone**. Viņas informēja: *"Katru dienu tiek pārreģistrēti apmēram 15 – 20 klienti. Darbs ir ļoti ietilpīgs, jo rūpīgi jāaizpilda samērā apjomīga klienta karte, intervijas laikā noskaidrojot dažādus viņa personas datus un individuālās vajadzības sociālās rehabilitācijas jomā. Vienlaikus tiek sastādīts arī plāns šo vajadzību apmierināšanai.*

Darbs ir grūts, bet reizē arī interesants, jo sniedz iespēju tuvāk iepazīt nedzirdīgos cilvēkus un viņiem nepieciešamos pakalpojumus. Iegūtās ziņas atklāj arī tādas jaunas cilvēku vajadzības, kas turpmāk būtu jāapsver un jāliek lietā sociālās rehabilitācijas jomā."

Dace Lāce, Valmieras biedrība: *„Pie mums 30. decembrī ieradās I. Immure un B. Aldersone. Apzināja un pārreģistrēja 30 sociālo pakalpojumu klientu. Reģistrācija notika arī Cēsīs, grupas sapulces dienā.*

Domāju, ka šādu klientu kopā mūsu biedrībā būs ap 70. "

Tālāk 3. lpp.

PAR SOCIĀLĀS REHABILITĀCIJAS PAKALPOJUMIEM 2009.GADĀ

LNS noslēgusi ar LM Sociālo pakalpojumu pārvaldi līgumu par sociālās rehabilitācijas pakalpojumu nodrošināšanu dzirdes invalīdiem 2009.gadā.

Valsts pasūtījums 2009.gadā ir šāds:

- *latviešu zīmju valodas tulka un komunikācijas pakalpojumi – 2650 klientiem; 2783 stundas;*
- *latviešu zīmju valodas lietošanas apmācība – 15 klientiem; 1200 st.;*
- *saskarsmes un radošās pašizteiksmes iemaņu apguve – 120 klientiem, 214 st.;*
- *psiholoģiskās adaptācijas treniņi – 60 klientiem,540 st.;*
- *palīdzība un atbalsts klienta sociālo problēmu risināšana – 3250 klientiem, 3250 stundas.*

Atgādinām, ka, lai saņemtu valsts apmaksātos sociālās rehabilitācijas pakalpojumus, jābūt noformētiem dokumentiem atbilstoši Ministru kabineta 2008.gada 21.aprīļa noteikumiem Nr.288 „Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības saņemšanas kārtība" un jānoslēdz līgums.

Februāra mēnesī turpināsies sociālo darbinieku pieņemšana dokumentu noformēšanai.

Ierodoties pie sociālajiem darbiniekiem, lūdzam līdzi ņemt:

1) pasi;
2) invalīda apliecības kopiju;
3) ārsta atzinumu par sociālās rehabilitācijas pakalpojumu nepieciešamību.

Ar darbinieku pieņemšanas laikiem varat iepazīties www.lns.lv vai savā reģionālajā biedrībā. ▲

"KS" ziņu dienests

BEZDARBNIEKU UN DARBA MEKLĒTĀJU IEVĒRĪBAI

Bezdarba līmenis Latvijā sasniedzis gandrīz 10% un turpina augt. Lai reģistrētos NVA un iegūtu bezdarbnieka statusu, jārēķinās ar garu rindu 1- 2 dienu garumā.

Vēlams iepriekš pierakstīties (kur tas organizēts) vai arī noskaidrot, kur apmeklētāju mazāk, un doties uz jebkuru citu NVA filiāli Latvijā.

Pēc reģistrācijas NVA jādodas uz VSAA nokārtot pabalsta saņemšanu bet – tas attiecas tikai uz tiem bezdarbniekiem, par kuriem darba devēji veikuši sociālās iemaksas.

Šobrīd vidējais bezdarbnieka pabalsts ir 163Ls, tas tiek izmaksāts 4 – 9 mēnešus atkarībā no darba stāža, bet cilvēki darbu atrod apmēram pusgada laikā. Darba vietu piedāvājums strauji samazinājies.

UZMANĪBU!

2009.gadā Nodarbinātības valsts aģentūra (NVA) sadarbībā ar LNS Komunikācijas centru nodrošinās zīmju valodas tulka pakalpojumus šādos aktīvās nodarbinātības pasākumos:

- *subsidētajā darbavietā;*
- *apmācībā pie darba devēja;*
- *profesionālajā apmācībā, pārkvalifikācijā, kvalifikācijas paaugstināšanā.*

Izmantojiet NVA piedāvātos pakalpojumus savas profesionālās kvalifikācijas celšanai vai jaunas profesijas apgūšanai.

IZMAIŅAS PENSIJĀS, PABALSTOS

Palielināta piemaksa vecuma pensijai par katru nostrādāto gadu līdz 1995.31.12 (plus 0.40Ls). Tas attiecas arī uz invalīdiem.

Sociālā nodrošinājuma pabalsts invalīdiem kopš bērnības un piemaksa pie valsts pabalsta par bērnu – invalīdu tagad ir 75Ls.

Ar nodokli neapliks lielāku darba algas minimumu – 90Ls. Arī minimālā alga tagad lielāka – 180Ls.

Turpmāk darba devējs apmaksās 10 dienu slimošanu (A lapu): 1. dienā bez maksas; 2. – 3. dienā – 75%; 4 – 10. dienā – 80% no vidējās izpeļņas (lapa B).

Samazināts iedzīvotāju ienākuma nodoklis – uz 23%. Izmaiņas skar arī obligātās sociālās iemaksas.

AUG CENA

Gads sākās ar cenu paaugstinājumu autobusu un vilcienu biļetēm, kā arī daudzām precēm sakarā ar PVN likmes palielināšanu no 18% uz 21%.

No 1. februāra gaidāms cenu pieaugums tabakai, kafijai, alkoholiskajiem un bezalkoholiskajiem dzērieniem sakarā ar grozījumu likumā par akcīzes nodokli.

Dārgāka būs pacientu iemaksa par vizīti pie ģimenes ārsta. Jāmaksā vairāk par speciālistu konsultācijām, piemēram, Bērnu slimnīcā maksa paaugstināta no 18 uz 25 – 30 latiem.

No 1. aprīļa paredzēts elektroenerģijas tarifu pieaugums par 20 – 25%.

VĒLREIZ PAR E – TALONU

Līdz 10. janvārim bija jāpiesakās uz e – talonu tiem rīdziniekiem, kas saņem braukšanas atlaides sabiedriskajā transportā. Tātad arī nedzirdīgajiem.

Jādomā, lielākā daļa to jau izdarījuši un no 1. marta varēs lietot savu personalizēto – tikai tieši katram paredzēto e – talonu. Taču tie **Rīgā deklarējušies** LNS biedri, kuri kavējās, joprojām var droši kontaktēties ar savu biedrību, saņemt tur padomu un palīdzību pieteikšanās noformēšanā, tikai braukšanu ar atlaidi varēs uzsākt attiecīgi vēlāk. Saņemot savu e – talonu, tajā jāieskaita nauda, un to var sākt lietot saskaņā ar instrukciju. Arī pārējie – braucēji bez atlaidēm var saņemt e – talonu (nepersonalizētu), ko lietot mēnešbiļešu, noteikta braucienu skaita vai laika apmaksai.

Bez tam varēs iegādāties biļeti pie vadītāja (par 0.50Ls) vai vairākas biļetes reizē (0.40Ls) tirdzniecības vietās.

STRADIŅA POLIKLĪNIKAI JAUNS DARBA LAIKS

Pēc remonta Stradiņa poliklīnikā šaurās telpas kļuvušas krietni plašākas un mājīgākas, turklāt vairs nevajadzēs atprasīties no darba, lai tiktu pie ārsta. Tagad tur gandrīz visu specialitāšu dakteri pieņem no pl. 8. līdz pat 20.

Var iet visi, kas vecāki par 18 gadiem. **Pieteikties** Paula Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīcas Ambulatoro pakalpojumu centra reģistratūrā pa tālruni 67069280 vai ierodoties Rīgā, Pilsoņu ielā 13, 38. korpusā. Bez ģimenes ārsta nosūtījuma – atkarībā no speciālista par vizīti jāmaksā Ls 20 – 50. Ar nosūtījumu – lētāk. ▲

Lappusi sagatavoja VITA STUPĀNE

VIENA ZIEDLAPA BUĶETĒ

PĀRSLA BEBRE

Ziedi... Sveces... Pasākumi... Viss kā ziedu buķete ieskāva mūsu Latviju tās 90. dzimšanas dienā. Un pasākums Valmieras vājdzirdīgo internātpamatskolā attīstības centrā bija kā viena ziedlapa no šīs buķetes.

Lai tas taptu, par to rūpējās pedagogi: Uldze Strazdiņa, Ilona Berkolde, Renāte Jansone un tulks Līga Lāce.

IERADĀS VIESI

Skolā ieradās viesi: Pekinas Olimpisko spēļu čempions Māris Štrombergs un astoņkārtējais Latvijas čempions BMX sporta veidā Edžus Treimanis, Tautas deju ansambļa „Gauja" dalībnieki un Rīgas Raiņa vakara vidusskolas audzēkņi.

Valmieras skolas audzēkņi kopā ar rīdziniekiem izpildīja Z. Liepiņa un M. Zālītes dziesmu ciklu „Dziedot dzimu, dziedot augu", kas bija ieskats pagājušajos Dziesmu un deju svētkos, kuros pirmo reizi piedalījās jaunieši ar dzirdes problēmām.

BALVAS LABĀKAJIEM

Sportisti atbildēja uz skolēnu un pedagogu uzdotajiem jautājumiem. Protams, pasākuma beigās visi interesenti varēja aplūkot zelta medaļas un kausus, kopā fotografēties ar sportistiem. Puiši arī pasniedza apbalvojumus skolēniem par labiem rezultātiem skolas vizuālās mākslas konkursā „Tu esi Latvija": **Ādolfam Kristapsonam, Agnesei Migliniecei, Lindai Petkunai, Dagnei Rubinai, Katrīnai Čiekurei** un skolas vēstures viktorīnā „Manai Latvijai!".: **Leldei Kursītei, Elīnai Žurakovskai, Elvitai Driķei, Dagnei Rubinai, Diānai Grenevicai, 7.b, 9.d un 11. klasei.** Bērni jutās pagodināti. „Gaujas" dejotāji uzstājās ar latviešu tautas deju „Es izgāju prūšu zemi". Pasākums bērnus ieinteresēja, jo pat lielie draiskuļi bija gaužām rimti kļuvuši. Valmieriešiem savukārt dota iespēja doties ciemos uz Rīgas Raiņa vakara vidusskolu un tur kopā svinēt šīs skolas jubileju.

LATVIJAS BĒRNI MASKAVĀ

IVETA KRAZE

1.Viskrievijas atklātās bērnu paralimpiskās spēlēs bērniem ar invaliditāti startēja arī Latvijas skolēnu izlase.

Pirms minētā pasākuma tika organizētas atlases sacensības 11 – 12 gadīgiem bērniem no Rīgas Nedzirdīgo un Valmieras Vājdzirdīgo skolām. Sacensības vieglatlētikā noritēja J.Daliņa stadionā 2008. gada 26.septembrī, bet laika trūkuma dēļ nenotika sacensības galda tenisā. Svarīga prioritāte mums ir vieglatlētika, pēc kuras rezultātiem tika atlasīti 5 zēni un 5 meitenes, kuri spēja sasniegt vislabākos rezultātus vieglatlētikā: 100m skrējienā meitenēm, 200m skrējienā zēniem, tāllēkšanā un stafetē.

Krievijas paralimpiskās spēlēs Latvijas delegāciju pārstāvēja LNSF darbiniece **I.Kraze** un sporta skolotājs **G. Dunajevs,** sportisti no Valmieras – **P.Rozītis, M.Čepulis, A.Suhenko, A.Stirāns, E.Žurakovska, L.Krūka**, no Rīgas – **E.Veidemane, Z.Embrekte, K.Zilbere, R.Fausts.** Šajās sacensībās piedalījās daudz komandu no dažādām Krievijas pilsētām un arī citas 4 valstis – Latvija, Lietuva, Ukraina un Francija. Sacensības tika sadalītas bērniem pēc invaliditātes grupām: ar dzirdes traucējumiem, ar redzes traucējumiem un arī ar kustību traucējumiem.

Dzirdes invaliditātes grupā piedalījās 10 komandas ar 100 bērniem no Latvijas, Ukrainas, Krievijas apgabaliem, piem., Kaļiņingradas, Belgorodas, Čeļabinskas, Rostovas, Vologdas, Kostromas, kā arī Udmurtijas republikas. Rezultātā vieglatlētikā **E.Veidemane** individuāli ieguva otro vietu tāllēkšanā un 4.vietu 100m skrējienā.

Jauktajā stafetē (8x50m) Latvija ieguva 1.vietu, un kopvērtējumā **Latvijas komanda ieguva zelta medaļas un I vietas kausu vieglatlētikā.** Bet galda tenisā mūsējiem gan tik labi neveicās.

Papildus programmā bija ieslēgta **peldēšana.** Gandrīz vai visās disciplīnās – 50m brīvajā stilā Rīgas skolēni izcīnīja medaļas par otro, trešo vietu. 50m peldējumā individuāli pēc rezultātiem: **E. Veidemane** izcīnīja 3 medaļas – 3. vieta brasā; 2. – brīvajā stilā un uz muguras; **Z.Embrektei** 3. vieta tauriņstilā; **R.Faustam** 2. vieta uz muguras un brīvajā stilā; 3. brasā.

Pateicamies Valmieras un Rīgas skolai par veiksmīgu līdzdalību sporta spēlēs Maskavā!

BOULINGTUSIŅŠ

AUSTRIS NIKIFOROVS

Kas? – Ziemassvētku turnīrs boulingā. Kad? – 2008. gada 8. decembrī. Kur? – nu, protams, Liepājā. Atkal norisinājās kārtējais SK "Liepava" organizētais turnīrs boulingā.

Piedalījās labākie Rīgas "Nedzirdīgo boulings" spēlētāji, viesi no Kuldīgas un paši liepājnieki. Kopā 7 dāmas un 17 kungi.

Tāds azarts kāds valdīja sporta zālē, reti kurā sporta veidā novērojams. Pēc katra veiksmīga metiena sekoja atzinība ne tikai no celiņa biedriem, bet arī no konkurentiem. Emocijas sita augstu vilni, cits citu uzmudrināja, paķircināja, arī gudrus padomus neliedza.

Dāmām 1. un 3. vieta – liepājniecēm **A. Dirnēnai** un **I. Jaunzemei**. 2. vietā iespraucās "Nedzirdīgo boulingu" pārstāvošā **I. Ozola.**

Kungiem par uzvaru savā starpā vairāk sacentās rīdzinieki – kurš būs pirmais! Stabilākais izrādījās **V. Lagunovs**, kas uzvarēja ar diezgan lielu pārsvaru. **D. Zariņš** arī bez problēmām iekļuva otrajā vietā. Smagāk gāja **A. Liniņam**, kurš tikai pamazām iespēlējās, beigās tomēr izcīnot trešo vietu. Liepājnieku līderi šoreiz bija tādi saguruši, varbūt iespaidoja tas, ka viņi ieradās uz sacensībām uzreiz pēc darba.

Sacensības tiešām bija izdevušās, satikās seni draugi un sāncenši, bija ko parunāt, pārspriest visiem kopā gan par veiksmēm, gan neveiksmēm.

Uz tikšanos nākošgad – decembrī. Kur? – nu, protams, Liepājā! ▲

MŪSU LABĀKIE - 2008

IVARS KALNIŅŠ

Jau trešo reizi „Kopsolī" veic aptauju par LNS gada izcilākajiem cilvēkiem un notikumiem, bet šoreiz tā risinājās ar savdabīgu noslēgumu – ar Rīgas Domes finansiālo atbalstu19. decembrī kultūras centrā „Rītausma" notika LNS 2008. gada nominācijas pasniegšanas ceremonija. Gada laureāti tika minēti iepriekšējā „KS" numurā, bet šoreiz lasītāji var plašāk iepazīties ar aptaujas rezultātiem.

GADA CILVĒKS

Par nomināciju „LNS Gada cilvēks" vairākums savu balsi atdeva tiem ļaudīm, kurus mēs ikdienas darbā vai daudzos pasākumos esam visvairāk sastapuši.

Ar 117 balsīm šo goda nosaukumu ieguva LNS viceprezidente MARUTA PITERNIECE.

Pārējie: I. Kalniņš – 61, D. Lāce – 32, S. Gerenovska – 31, E. Čaika – 15, I. Immure – 12, G. Paņko – 10, Z. Ungurs un M. Seņkāne – 8, R. Rizika – 6, E. Vorslovs, E. Zariņa un V. Gregore – 4, A. Bogdanovs – 3, I. Kristoforova. M. Gedminene, J. Smons, O. Civkunovs, F. Mauriņš, I. Liniņa un G. Tetere – 2, I. Čaika, M. Grēniņš, L. Šilinska, V. Kleina, M. Kaidašs, A. Intsone, K. Beisone, N. Jefremova, A. Bergmanis, V. Strazdiņš, A. Kokins, J. Groma, R. Kurēna, I. Kraze, J. Ozoliņš, L. Karlštrēma, M. Kaidašs, I. Caune, E. Sesks un A. Osmanis – katram 1 balss.

GADA NOTIKUMS

2008. gadā nedzirdīgie cilvēki ir izbaudījuši, piedzīvojuši, organizējuši vai redzējuši daudzus jaukus, mīļus, pārsteidzošus un negaidītus vai jau iepriekš izplānotus notikumus. Jāatzīst, šis gads neapstrīdami bijis bagāts, turklāt neskaitāmas idejas savērptas virknē daudzos pasākumos. **Visvairāk balsu (82) guva līdz tam vēl nebijušais starpetniskais FESTIVĀLS „DZIEDOŠĀS ROKAS" DAUGAVPILĪ**.

Bet 70 cilvēku nobalsoja par Nedzirdīgo dienu Rīgā. 43 balsis izpelnījās LNJO 5 gadu pasākumi, 33 – Līgo svētki Valmierā, 26 – melodeklamācijas 35 gadu jubilejas pasākums, 24 – LNS pašdarbības festivāls Smiltenē, 20 – Valmieras sporta kluba „Tālava" pasākums, 19 – Liepājas biedrībai – 60.

Mūsu ļaudis bija ievērojuši un atzīmējuši arī vairākus citus pasākumus. Un tā 13 balsis ieguva uzvara tiesā „Jāņa sētas" telpu lietā, 11 – LNJO pasākums „Sieviešu nakts", 9 – Raiņa skolas skolēnu dalība Dziesmu svētkos, LNJO pasākumi, fonda „Klusums" aktivitātes. Ar 7 balsīm atzīmētas M. Grēniņa 4 medaļas, 6 – pasākums jubilāriem Rēzeknes klubā, 5 – krāsainā avīze „Kopsolī", 4 – zīmju valodai veltītas mājaslapas atvēršana, 18. novembra pasākums Rītausmā, futbola sacensības Rēzeknē un Nedzirdīgo diena Rēzeknē.

Dažlabam atmiņā palikuši vēl arī šādi pasākumi: LNSF nominācija „Gada labākais sportists", LNJO ekskursijas, jauniešu pieredzes apmaiņas ārzemēs, sieviešu diena, Līgosvētki, projektu aktivitātes, ekskursija pa Zemgali, tulka pakalpojumi Dabas muzejā un moderācijas programma no Rīgas, pensionāru ceļojums uz Igauniju,pensionāru jubilejas vakars, Barkavas arod skolas nedzirdīgo jauniešu izlaidums, Dzejas diena Rīgas skolā, Raiņa skolas dzejas konkurss un skolēnu uzstāšanās Maskavā, Lielidienas, Jaungada sagaidīšana, Rītausmas pasākumi, raidījums „Redzesloks", „Jautrītes ziņas", tulku koris, režisores E. Elksnes aiziešana mūžībā, LNJO pasākums „AIDS diena" .

GADA SABIEDRISKAIS CILVĒKS

Mūsu vidū ir daudz cilvēku, kas vajadzības gadījumā iesaistījušies un darbojušies dažādos pasākumos brīvprātīgi, bez jebkādas atlīdzības. **Nomināciju „Gada Sabiedriskais darbinieks" ieguva IVARS KALNIŅŠ ar 39 balsīm**.

Pārējie: 18 – N. Jefremova, 16 – R. Rizika un I. Čaika,11 – B. Aldersone un B. Radkevičs, 10 – A. Bogdanovs, 9 – A. Smons, 8 – E. Zariņa un K. Beisone, 7 – G. Vazdiķe, 6 – R. Jēkule, M. Seņkāne un S. Gerenovska, 5 – V. Krauklis, M. Kaidašs un V. Pūce, 4 – I. Kristoforova, G. Beisons, V. Strazdiņš, I. Ubarste, R. Mizere un T. Rudoka-Osetrova, 3 – I. Liniņa, A. Ādamsons, V. Gregore, J. Dmitrijeva, A. Ķīvīte, M. Piterniece, J. Lubgins, O. Jaunzems un F. Mauriņš, 2 – I. Kraze, A. Deksnis, R. Šteinberga, V. Jēkulis, A. Bergmanis, I. Lāce-Miezīte, M. Ļebedeva, V. Cīrulis, A. Caica, E. Čaika un A. Osmanis, 1 – G. Gura, T. Kuzņecovs, M. Jegorova, A. Ķīvītis, L. Voiska, Z. Ungurs, J. Groma, J. Naļivaiko, D. Kalpiņa, M. Lasmane, I. Kopmane, I. Immure, A. Birzniece-Siliņa, I. Pāže, A. Grunšteina-Celma, M. Grēniņš, P. Ķuzis, D. Piterniece, V. Krumins, M. Antonova, Elbroti, I. Ostaņēviča, futbola treneris Andrejs Rēzeknē.

ALGOTAIS DARBINIEKS

Netrūkst arī čaklu algoto darbinieku, kas iekarojuši mūsu cilvēku simpātijas un uzticību. **Visvairāk balsu atdots Rēzeknes reģionālās biedrības vadītājai SANDRAI GERENOVSKAI (43)**.

Pārējiem: M. Piterniecei – 36, B. Aldersonei – 26, R. Radkevičai – 23, J. Gromai – 21, I. Kopmanei un E. Čaikai – 16, G. Paņko – 14, I. Kalniņam un D. Lācei – 11, I. Lācei – Miezītei – 10, I. Gedušai – 9, E. Zariņai – 8, R. Civkunovai un I. Immurei – 6, A. Šilinskai un Ž. Škaparei – 4, L. Voiskai, A. Ostvaldam, I. Roķei un I. Kristoforovai – 3, M. Seņkānei, E. Vorslovam, R. Eglei un L. Janševskai – 2, A. Bergmanim, A. Ādamsonam, M. Gedminenei, A. Sprudzānei, Dz. Kukšai, L. Morozovai, J. Šmitam, K. Beisonei, D. Piterniecei un A. Niklasonam – 1.

GADA PAŠDARBNIEKS

Mūsu pašdarbnieku paustās mākslinieciskās dotības un talantus varējām novērtēt Nedzirdīgo dienā, festivālos, citos nozīmīgos pasākumos vai katros LNS un biedrību svētkos. **Vislielāko balsu skaitu (44) guva jaunais debitants ALDIS ĀDAMSONS no Liepājas**.

Pārējie: 36 – E. Čaika,

Tālāk 6. lpp.

MŪSU LABĀKIE...

Sākumu lasiet 5. lpp

28 – I. Kristoforova, 20 – L. Čerepko, 17 – S. Gerenovska, 13 – grupa „Alias” un I. Kalniņš,10 – A, Ķīvītis un M. Elbrote, 9 – J. Cīrulis, 7 – O. Civkunovs un M. Jegorova, 6 – O. Jaunzems un E. Čaika, 5 – Rītausma pašdarbnieki, R. Kurēna, I. Immure un I. Geduša, O. Anufrijeva, J. Znotiņa un A. Dirnēna, 3 – R. Radkeviča, D. Platace, B. Lasmane, R. Barkāns, V. Krumins, V. Gorūza un I. Fomina, 2 – I. Stapkēvičs, J. Dmitrijeva, A. Stepaņuks, A. Jaunzeme, G. Paņko, I. Liniņa, J. Elbrots, J. Jerofejevs, N. Jefremova, K. Beisone, A. Ķīvīte un R. Jaša, 1 – Č. Slavinskis, B. Aldersone, A. Kokins, M. Seņkāne, L. Šilinska, A. Smons, R. Tabaka un Rīgas skolas mazie pašdarbnieki.

VISVAIRĀK BALSU

Interesantus datus uzrāda vispārīgais kopsavilkums – cik kurš **balsu** saņēmis kopā pa visām nominācijām.

Līderi šai ziņā:

1. M. Piterniece,
2. I. Kalniņš,
3. S. Gerenovska,
4. E. Čaika,
5. B. Aldersone,
6. I. Kristoforova,
7. A. Ādamsons
8. G. Paņko,
9. R. Radkēviča.
10. Dace Lāce

Savas domas un vērtējumus kopumā izteikuši un atbildes iesnieguši **265 dalībnieki** no visas Latvijas. Aptaujas organizatori sirsnīgi pateicas biedrību un citu iestāžu darbiniekiem, kas palīdzēja izdalīt un pēc tam arī savākt aptaujas anketas. ▲

“IESPĒJAMS, KA DZIMUSI JAUNA TRADĪCIJA...“

✍ **ILZE KOPMANE**

Šāda doma izskanēja pasākuma gaitā vairākkārt, jo tik skaists LNS gada veikuma apkopojums notika pirmoreiz un saņēma daudzas atzinīgas atsauksmes no tā apmeklētājiem. Tātad – tam nevajadzētu palikt bez turpinājuma citugad.

Lūk, neliels ieskats tā norisē!

Svinīgais pasākums Rīgas Domes finansētā projekta „Gads klusumā” ietvaros risinājās kultūras centra „Rītausma” Lielajā zālē 19. decembra pievakarē, pulcinot vairāk nekā 100 LNS aktīvistus – algotos un brīvprātīgos darba darītājus, pašdarbniekus un goda viesus.

APSVEIKUMI UN PREZENTĀCIJAS

Ievada daļā LNS prezidents **A. Pavlins** sanākušos sveica ar sirsnīgu uzrunu: *„Aizvadīts labs gads – mūsu kopīgais gads, uz kuru atskatāmies šodien ar patiesa gandarījuma sajūtu...”*

Šāda labi padarīta darba sajūta pārņēma visus pasākuma dalībniekus, vērojot prezidenta sniegto prezentāciju ar teksta un foto montāžu uz lielā projekcijas ekrāna.

Kopējā aina patiešām iespaidīga – ir realizēti lieli projekti, notikušas daudzas aktivitātes visā Latvijā, kurās iesaistījušies vairāki tūkstoši apmeklētāju. Pārvarēti šķēršļi un grūtības, risinājusies sadarbība ar pašvaldībām, kontaktēšanās ar augstākstāvošām institūcijām, tapuši jauni projekti, ieceres 2009. gadam un tālākai nākotnei.

Apsveikumus no Rīgas Domes nodeva Labklājības departamenta pārstāve **Baiba Zunte**. Viņa pateicās RD atbalstīto aktivitāšu vadītājiem par veiksmīgo sadarbību, pasniedzot ziedus LNS, „KS”, ZVC, jauniešu organizācijas un LNSF pārstāvjiem.

Minēto prezentācijā uzskatāmi apliecināja pasākuma turpmākā norise, kurā tika godināti izcilākie LNS Gada cilvēki – tiešajā un brīvprātīgajā darbā, pašdarbībā, kā arī atzīmēti svarīgākie, skaistākie notikumi.

NOMINĒŠANA GADA NOSAUKUMAM

Svinīgā apbalvošanas ceremonija, kuru vadīja publikai jau gana labi pazīstamie **I. Kristoforova** un **I. Kalniņš**, bija rūpīgi pārdomāta un saviļņojoša. Par to liecināja asaras dažlaba nominanta acīs.

Pirmajam šo publisko pārbaudījumu nācās izturēt **Gada labākajam pašdarbniekam Aldim Ādamsonam** *(Liepājā)*. Aldi uz skatuvi aicināja LNS viceprezidente **M. Piterniece**, nosaucot viņu par jauno zvaigzni. Un tā tas patiešām ir – Aldis nedzirdīgo sabiedrībā ienācis samērā nesen, toties ar visu sirdi un dvēseli tajā iesaistījies. Un, lūk, jau iekarojis simpātijas, saņemot visvairāk balsu aptaujā. Aldis liepājnieku pašdarbības kolektīvā gan dejo, gan izpilda melodziesmas. Spriežot pēc iepriekšējām atsauksmēm par festivālos redzēto, skatītājiem ļoti patīk viņa melodeklamācijas. Aldis pateicās saviem Liepājas biedriem, it īpaši G. Paņko, par viņam doto iespēju piedalīties pašdarbībā un sasniegt šo panākumu.

Pēc tam publikas priekšā bija jāstājas **Elvīrai Čaikai** – tieši viņa bija **festivāla „Dziedošās rokas” saimniece** Daugavpilī, kurā tika pulcināti dažādu tautību pašdarbnieki no visas Latvijas. Pasākums, izrādās, bija atstājis skaistas, paliekošas atmiņas, jo par to nobalsoja daudzi jo daudzi kā par vislabāko 2008. gadā. Elvīra atzīmēja, ka publika arvien grib kaut ko jaunu, nebijušu, un tāds bija šis festivāls: *„Darījām, ko un cik spējām, lai visi sabraukušie pie mums justos labi...”*

Nākamo nomināciju pieteica LNS viceprezidents **E. Vorslovs**. Viņš atzīmēja nozīmīgo darbu, ko savienībā veic brīvprātīgie: *„Ir prieks, ka mūsu vidū joprojām ir atsaucīgi cilvēki, kas gatavi nākt palīgā, neprasot atlīdzību...”* Tauta nobalsojusi, un viens no viņiem, iegūstot lielāko balsu skaitu, nopelnījis goda nosaukumu „Gada sabiedriskais darbinieks”. To saņēma **Ivars Kalniņš** (Rīga), nedzirdīgo jauniešu organizācijas vadītājs, daudzu ideju ģenerators un realizētājs ne tikai savā organizācijā, bet darbojies arī LNS projektos, laikrakstā „Kopsolī” u.c.

Nākamā nominante – Gada labākā algotā darbiniece **Sandra Gerenovska** (Rēzekne). Izpelnījusies ļoti daudzu atzinību ne tikai savā biedrībā, bet arī balsotāju vidū no citām biedrībām. Atzīmēta arī pārējās nominācijās, jo pazīstama ne tikai kā prasmīga biedrības vadītāja, sociālās rehabilitācijas un kultūras darba organizatore, bet ir arī LNS valdē un Domē, kā arī vairāku lielo projektu darba grupu locekle. Pati jau viņa bija pavisam apmulsusi

no parādītās uzmanības un paldies teica saviem biedriem, ar kuriem visu darījusi kopā diendienā.

Beidzot uz skatuves kāpa LNS prezidents, lai nosauktu paša izcilākā LNS cilvēka vārdu. *„Šim nominantam vajadzētu piešķirt balvu par mūža ieguldījumu,”* – tā viņš teica, aicinot LNS viceprezidenti **Marutu Piternieci** saņemt **Gada cilvēka** goda apliecību. Marutu pazīst, viņu zina un ciena vai visi savienības biedri visā Latvijā. Viņa ir daudzu svarīgu LNS veikumu tieša organizatore un līdzdalībniece, vadot kultūras centru „Rītausma” un visu LNS kultūras dzīvi un organizatorisko darbu Latvijā. Par viņu nobalsoja absolūtais vairākums ne tikai šajā nominācijā, bet arī visās citās kopā ņemot. Pati nominante pateicās par parādīto godu un uzsvēra: *„Viena neko es nespēju izdarīt. Ja nebūtu jūsu visu, es te nestāvētu. Esiet tikpat atsaucīgi arī turpmāk!”*

DZIESMAS, ŠOVI, LOTERIJAS

Jāteic, ka nebija jau tikai „runāšana”vien.Nomināciju starplaikos skatītājus priecēja melodziesmas un pieaicinātās šova grupas. Noslēgumā LNS prezidents sanākušos sveica Ziemassvētkos, novēlēja panākumus Jaunajā gadā un visi kopā nodziedāja Ziemassvētku dziesmiņu „Zvaniņš skan”.

Vēl krietnu laiku pie kafijas tases risinājās sirsnīgas sarunas un pāri virpuļoja dejā. Maruta Piterniece dalīja dāvanas organizatoriem.

Avīzes „Kopsolī” komanda bija solījusi iespēju piedalīties laimestu loterijā tiem aptaujas dalībniekiem, kas savus vārdus un uzvārdus norādījuši aptaujā.

Laimīgās lozes izvilka nomināciju ieguvēji A. Ādamsons un S. Gerenovska, kā arī E. Zariņa. „Kopsolī” Ziemassvētku dāvanu (sienas pulksteni) saņēma laimīgie vinnētāji: **I.Šimkus** (Rīga), **V. Gura** (Daugavpils), **A. Sprudzāne** (Rīga).

Bet lielu paldies “KS“ vēlreiz saka visiem, visiem aptaujas dalībniekiem, bez kuru atsaucības nebūtu iespējams organizēt šādu pasākumu. ▲

FOTOREPORTĀŽA: GADS KLUSUMĀ

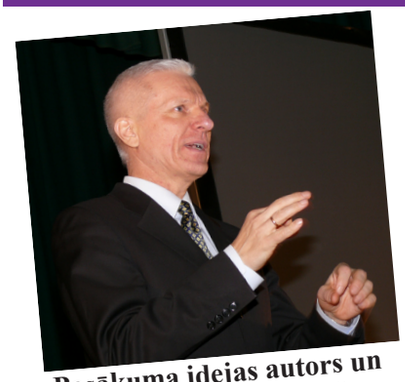

Pasākuma idejas autors un galvenais “diriģents“ LNS prezidents A. Pavlins

Lielā zāle Ziemassvētku rotā pulcēja vairāk nekā simt dalībnieku

Foto: VALDIS KRAUKLIS

No labās: Gada notikuma saimniece Elvīra

Sandra – čaklā darbiniece

Melodziesminieks Aldis

Rosīgais brīvprātīgais – Ivars

Reģionālo sveicienu saņem Gada galvenā personaMaruta

Arī šie ļaudis piedalījās pasākuma veidošanā..

"SVARĪGI, KA MĒS TE ESAM..."

AIJA KĀRKLIŅA, teksts un foto

Lai izteiktu atzinību un apbalvotu interešu izglītības programmās iesaistītos bērnus un jauniešus par izciliem panākumiem starptautiskos un Latvijas mēroga kultūras, mākslas un sporta pasākumos, kā arī lai pateiktos viņu pedagogiem, Rīgas domes Izglītības, jaunatnes un sporta departamenta Bērnu un jaunatnes pārvalde ik gadu organizē interešu izglītības nominācijas pasākumu.

2008.gadā nomināciju pasniegšanas svinīgais sarīkojums notika Latvijas Nacionālās operas Jaunajā zālē. Rīgas Domes atzinības rakstus pedagogiem pasniedza Rīgas vicemērs **Almers Ludviks** (LPP/LC). Nominētie kolektīvi un audzēkņi saņēma balvas no sabiedrībā popularitāti guvušu personību rokām. Ceremoniju vadīja dziedātājs, televīzijas šovu vadītājs **Lauris Reiniks.**

ALIAS PANĀKUMS

Kopā nomināciju piešķiršanai tika saņemti 90 pieteikumi. **Nominācijā „Par sasniegumiem interešu izglītībā"** apbalvoja 14 audzēkņus, 16 kolektīvus un 28 pedagogus. Sadaļā „Darbs ar jaunatni" **apbalvoto kolektīvu vidū bija arī Rīgas Raiņa 8.vakara /maiņu vidusskolas integratīvā jauniešu grupa „Alias".** Kopš 2002./2003. mācību gada ar Rīgas Domes IJSD atbalstu skolā tiek realizēta interešu izglītības programma „Komunikācijas prasmju attīstība jauniešiem ar dzirdes traucējumiem", kuras mērķis ir veicināt nedzirdīgo jauniešu iekļaušanos sabiedrībā un nedzirdīgo un dzirdīgo jauniešu savstarpējo sapratni un sadarbību. Kā metode izvirzītās problēmas risināšanai izvēlēta mākslinieciski radoši muzikāli projekti, kuros kopīgi darbojas gan dzirdīgie jaunieši, gan jaunieši ar dzirdes traucējumiem. Projektiem finansējums tiek piesaistīts gan dažādos projektu, gan izmantojot skolas iekšējos resursus.

Programmas realizācijas gaitā izveidojusies jauna mākslinieciska vienība – integratīva jauniešu interešu grupa „Alias" *(Citādi),* kurā apvienojušies jaunieši ar dzirdes traucējumiem un viņu dzirdīgie vienaudži.

Paldies Inesei Immurei par atļauju šo grupas vārdu izmantot publiskajā telpā kā jaunas vienības nosaukumu. Skolēni un pedagogi radījuši jaunu mākslinieciskās izteiksmes formu, kur katrai mūzikas frāzei sinhroni seko emocionāla melodeklamācija zīmju valodā, veidojot netradicionālas skaņdarbu interpretācijas. Kolektīva repertuārā ir gan tautasdziesmu apdares un senās mūzikas paraugi, gan populāro Latvijas skaņražu sacerējumi.

PIEDALĀS DAŽĀDOS PASĀKUMOS

Jaunieši ar savu atraktivitāti priecē klausītājus ne tikai skolas sarīkojumos, bet arī labdarības koncertos citās izglītības iestādēs, sociālās aprūpes centros, piedalās konferencēs, semināros un citos sarīkojumos.

2008. gada martā kolektīvs tika uzaicināts piedalīties Maskavas Starptautiskā sieviešu kluba *(The International Women's Club of Moscow)* organizētajā konferencē, lai starptautisko auditoriju iepazīstinātu ar iekļaujošās izglītības sasniegumiem Latvijā un informētu par iespējām integrēt sabiedrībā cilvēkus ar īpašām vajadzībām. Milzīgs pagodinājms bija Latvijas Republikas vēstniecībā Maskavā piedalīties ES valstu vēstnieku pieņemšanā par godu Vairai Vīķei – Freibergai.

2008.gada vasarā, pateicoties Dziesmu svētku biroja atbalstam, kolektīvs piedalījās **Dziesmu svētku atklāšanas koncertā** Mežaparka Lielajā estrādē un svētku gājienā. Tā bija vienreizēja iespēja izbaudīt emocijas, ko dod saplūšana vienā elpā kopā ar dziedātāju un klausītāju tūkstošiem. Šo kopības sajūtu nav iespējams aprakstīt, tā ir jāizbauda. Patiess prieks, ka šīs emocijas pirmo reizi bija iespēja piedzīvot jauniešiem ar dzirdes traucējumiem. Kā izteicās paši jaunieši: *nav svarīgi, vai mūs kāds pamana, svarīgi, ka mēs te esam.*

Dziesmu svētku emocijas jaunieši turpina izdzīvot muzikāli **dramatiskajā uzvedumā „Dziedot dzimu, dziedot augu"**, kam pamatā Z.Liepiņa dziesmu cikls ar tādu pašu nosaukumu, kuru Dziesmu svētku atklāšanas koncetā kolektīvs izpildīja kopā ar citiem jauniešu koriem. Jaunā iestudējuma fragmentus pirmie novērtēja **sarīkojuma „Latvija - mūsu zeme klusumā"** skatītāji. Īpaši svinīgā noskaņā un jaunos tērpos uzvedums Latvijas Republikas proklamēšanas 90.gadadienā izskanēja Valmierā un Rīgā, ar sajūsmu to uzņēma Vispārējā miera federācijas (UPF) festivāla publika.

Sasniegumu pamatā ir pašaizliedzīgs, grūts un neatlaidīgs darbs. Kopīgā muzicēšana ir milzīgs

Tālāk 9. lpp.

"SVARĪGI, KA MĒS TE ESAM..."

Sākumu lasiet 8. lpp

emocionāls piedzīvojums, kas prasa maksimālu koncentrēšanos un partnera izpratni. Skolēniem, kuri pārstāv visdažādākās sabiedrības grupas, ir aizņemti ikdienas rūpēs darba vietā un mājās, tas prasa lielu aizrautību darbaspējas un dažkārt atteikšanos no atpūtas un izklaides draugu lokā. Tāpat ne mazāk sarežģīts šis uzdevums ir skolotājiem, kuriem jāprot ne tikai palīdzēt skolēniem apgūt nepieciešamās iemaņas un prasmes, bet arī organizēt un vadīt, motivēt un iedvesmot, iemācīt priecāties par veiksmēm un palīdzēt pārvarēt nedrošību un bailes.

GANDARĪJUMS

Tajā pašā laikā kopā būšana uz skatuves sagādā lielu prieku un gandarījumu, un, ja vēl to papildina publikas aplausi un atbalsts, pozitīvs pārdzīvojums neizpaliek. Cilvēki, kuriem bijusi iespēja vērot kopīgās uzstāšanās, atzīst, ka mākslinieciski un emocionāli tās ir iespaidīgākas, vairāk ietekmē publiku, ļauj labāk izprast priekšnesuma ideju un vēstījumu nekā atsevišķi priekšnesumi.

Neapšaubāmi, skolēnu radošo attīstību var veicināt tikai tādi skolotāji, kas paši ir radošas, aktīvas personības: **Inese Immure, Marika Antonova, Renāte Stumberga, Daina Cukura-Akmene, Edmunds Jonaitis.** Nenovērtējama ir skolotāju netiešā ietekme, kas izpaužas gan darba procesā, gan dažādās mijiedarbībās neformālā vidē. Skolotāja piemērs, kas izpaužas attiecībās, attieksmē un darba stilā, apzināti vai neapzināti ietekmē skolēnu, pat ja skolotājs apzināti necenšas būt par morālu paraugu. Šādos gadījumos ir svarīga ne tikai skolotāja sejas izteiksme un žestu valoda, bet arī pārliecība un uzticība, ko viņš pauž, draudzīgums un personīgais starojums, kā arī tas, kā viņš izsaka savu viedokli. Īpaši svarīgas ir siltas, godīgas un atklātas attiecības, turklāt pieķeršanās skolotājam var daļēji to attiecību trūkumu ģimenē. Interešu izglītības pedagogus paši jaunieši raksturo šādi: *„Tie ir cilvēki, kas mūs mīl tāpat kā mūsu vecāki, bet kuriem daudzreiz varam uzticēt vairāk nekā vecākiem."*

Sirsnīgs paldies skolas direktoram **Jurim Šmitam** un skolas administrācijai par ieinteresētību un sniegto atbalstu. Tāpat pateicamies labvēļiem un atbalstītajiem: **RD IJSD Jaunatnes lietu pārvaldei, LR Vēstniecībai Maskavā** un personīgi **Andrim Teikmanim** ar kundzi **Ingunu Peniķi,** biedrībai **dialogi.lv** un personīgi **Annai Strojai**, k/c Rītausma direktorei **Marutai Piterniecei,** k/c Imanta direktorei **Anitai Bļinovai,** TV raidījuma *Kopā* režisorei **Viktorijai Žarinai,** teātra darbinieku atpūtas bāzes **„Rūķīši"** personālam un daudziem citiem labajiem cilvēkiem, kuri domās un dabos bijuši kopā ar mums.

Jaunajā gadā jauniešiem un pedagogiem vēlu nepadoties grūtībām, turpināt radošo darbu, lai iepriecinātu publiku un gūtu gandarījumu. Popularizējot pozitīvo pieredzi, pierādīt sev un plašākai sabiedrībai, ka māksla ir valoda, kurā dzirdīgiem un nedzirdīgiem cilvēkiem nav komunikatīvu barjeru. ▲

SLUDINĀJUMI

PATEICĪBA

Mīļš paldies **MARUTAI PITERNIECEI** par produktiem, ko saņēma mans aklais vīrs Viktors.

Kas vairāk nelaimīgs, tas jāmīl vairāk...

Spodrīte Beinarte

PATEICOS!

"KS" decembra nr. izlasīju par 2008. gada jubilāru godināšanu apaļu gadu jubilejās.

Kalna vissaugstākajā virsotnē uzkāpis jubilārs

ARVĪDS JĀŅKALNS.

Sakarā ar šo notikumu sirsnīgi sveicu Arvīdu! Novēlu viņam arī turpmāk labu veselību un aktīvu darbošanos ikdienā.

Reizē ar šo apsveikumu saku sirsnīgu jo sirsnīgu paldies **ARVĪDAM** par žurnālu iesiešanu *(par to tuvāk citreiz).*

M. Brokāne

IEPAZĪŠANĀS

Simpātisks, sportisks, vīrietis (52) no Rīgas vēlas iepazīties ar jauku, strādīgu un interesantu sievieti, kurai patīk aktīvi ceļot, piedalīties dažādos pasākumos (35 līdz 45 gadi).

Rakstiet vēstuli: LNS laikraksts "Kopsolī",Rīgā, Elvīras ielā 19, LV – 1083 vai sūtiet SMS 28858613 **Vladimiram**.

Mani sauc **Aleksandrs Ribakovs.** Man 40 gadu. Esmu II grupas invalīds. Strādāju par kurpnieku. Dzīvoju Rēzeknes centrā savā dzīvoklī privātā kopmītnē. Nekad nedzeru. Gribu iepazīties ar nedzirdīgu vai vājdzirdīgu krievu sievieti, bez bērniem. (35 - 45 gadi). **Gaidīšu SMS:** 28812670 vai 26380089.

LĪDZJŪTĪBAS †

Dzeļ skaudra sāpe palicēju sirdīs,
Un atvadām tik siltus vārdus teic.
Bet tu vairs mīļos nesadzirdi,
Jo mūžs ir norimis uz smilšu takas.

Izsakām visdziļāko līdzjūtību **RASMAI ŠTEINBERGAI** ar ģimeni, guldot vīru Arvīdu zemes klēpī. ***Jāņkalnu ģimene***

†

Izsakām līdzjūtību **RASMAI ŠTEINBERGAI** ar ģimeni, aizvadot mūžībā vīru un tēvu Arvīdu.

Skumji galvas noliec priedes klusās,
Nolīst ziedos rieta mirdzums silts,
Nošalc vēsma - mierīga lai dusa,
Lai tev viegla dzimtās zemes smilts.

Draugi

†

Izsakām dziļu līdzjūtību **VITAI ALKSNEI,** tēti aizsaulē aizvadot.

Kuldīgas biedrība

SĒRU VĒSTIS

† Valerijs MJASŅIKOVS
1960.26.01 - 2009.14.01
Rīgas biedrība

† Endla ZEMĪTE
1922.7.05 - 2009.2.01
Rīgas biedrība, Latgales grupa

† Staņislavs ŠEVELIS
1922.5.02 - 2008.26.12

REIZ BIJA LAIZĀNU VALSTS KURLMĒMO SKOLA

INESE IMMURE, teksts un foto

Latvijā agrāk pastāvēja četras skolas nedzirdīgiem bērniem – Vidzemē (Valmierā), Kurzemē (Jelgavā), Latgalē (Laizānos) un Rīgā. Tagad palikušas vairs tikai divas – Rīgā un Valmierā, tomēr Jelgavas un Laizānu Kurlmēmo skola joprojām dzīvo daudzu nedzirdīgo atmiņās.

Jaunākai nedzirdīgo skolai - Laizānu Valsts kurlmēmo skolai, 2008. gadā apritētu 85 gadi. Skola pastāvēja 67 gadus. Savas darbības laikā tā atradusies dažādās vietās: Laizānos (1923-1944), Maltā (1944-1950), Feimaņos (1950 – 1956). 1956. gadā šo skolu pārcēla uz Rēzekni, kur tā ar nosaukumu Rēzeknes Nedzirdīgo bērnu internātskola pastāvēja līdz 1990. gadam.

Jaunākā Latvijas nedzirdīgo skola – Laizānu Valsts kurlmēmo skola tika izveidota 1923.gadā, lai apmācītu Latgales nedzirdīgos bērnus. Latgales nedzirdīgo bērnu apmācīšanai Izglītības ministrija piešķīra Rēzeknes apriņķa Maltas pagastā esošo Laizānu muižu ar 50 ha lielu zemes gabalu. Jaunā skolas ēka atradās 9km no Maltas stacijas.

Jau 1923. gada aprīlī Saeimas apstiprinātajā budžetā bija iekļauta nepieciešamā summa jaunās kurlmēmo skolas darbībai. Tā paša gada jūlijā Ministru Kabinetā tika apstiprināta Latgales apgabala Kurlmēmo skola. Vēlāk šo skolu pārdēvēja pēc tās atrašanās vietas – par Laizānu Valsts kurlmēmo skolu. Par valsts līdzekļiem *(apmēram 53 000 Ls)* muižu izremontēja un pārbūvēja skolas vajadzībām.

DIREKTORI

Pirmais skolas direktors bija **Jēkabs Vēzis**, kas iepriekš strādāja par Jelgavas Valsts kurlmēmo skolas pedagogu. No 1925. līdz 1937. gadam Laizānus vadīja **Aleksandrs Pārupe** (Polis), Valmieras kurlmēmo skolas kādreizējais skolotājs. 1937. gadā Laizānu skolas vadību pārņēma **Voldemārs Brods**, kas šeit strādāja no 1929. gada. Viņš vadīja izglītības iestādi līdz 1944.gadam.

Pirmajā mācību gadā tika atvērta viena klase, ko apmeklēja 7 bērni no tuvējās apkārtnes. Nedzirdīgo bērnu izglītošana Latgalē bija jauna, sveša lieta, ko iedzīvotāji, galvenokārt -- reliģisku apsvērumu dēļ, ne pārāk atbalstīja, sakot, ka nedzirdību kā Dieva sodu nedrīkst ne mīkstināt, ne atcelt.

Skolas direktoram Izglītības ministrija noteica rūpēties par skolas popularizēšanu tautā. Tas tika darīts, un 1934. gada 1.decembrī te mācījās jau 151 audzēknis. Salīdzinot ar Rīgas, Valmieras un Jelgavas kurlmēmo skolu, Laizānu skola trīsdesmito gadu beigās kļuva par lielāko skolu Latvijā. No 1936. līdz 1940. gadam te mācījās gandrīz 200 skolēnu. Skolā bija desmitgadīgs mācību kurss.

AMATU MĀCĪBAS

Laizānu Valsts kurlmēmo skola īpašu vērību pievērsa rokdarbu apgūšanai, jo Latgalē vecākiem bija grūtāk bērnus iekārtot amata apmācībā. Šeit darbojās galdnieka, kurpnieka, kalēja, un drēbnieku darbnīca zēniem, meitenēm – šūšanas, aušanas, tepiķu gatavošanas, adīšanas *(mašīnadīšanas)* darbnīca. Vēlāk varēja apgūt arī pinuma darbus un grāmatu iesiešanu. Visas darbnīcas bija labi apgādātas ar vajadzīgiem materiāliem un darba rīkiem. Pastāvēja arī mājturības klase, kurā meitenes apguva iemaņas ēdienu gatavošanā, mājas uzkopšanā, apģērbu kopšanā u.c.

VESELS ĒKU KOMPLEKSS

Laizānu kurlmēmo skola bija izvietota 5 ēkās. Galvenajā ēkā – pilī *(saukta par Sarkano māju)* ierīkoja skolas kanceleju, klases, zāli, meiteņu darbnīcas. 2.stāvā bija direktora un citu skolas darbinieku dzīvokļi, pagrabstāvā – ēdamistaba, virtuve, maizes ceptuve. Otrajā ēkā, sauktā par balto māju bija klases un daži darbinieku dzīvokļi, trešajā -- *„Gleznotāju mājā"* iekārtoja galdnieku un kurpnieku klases, tās augšstāvā atradās viens skolotāja dzīvoklis. Ceturtajā ēkā *(atradās pie vārtiem)* – bija skolotāju un kalpotāju dzīvokļi, savukārt piektajā mājā, kas bija pārtaisīta no garāžām un zirgu staļļiem, iekārtoja skolēnu guļamistabas un dažus dzīvokļus skolas darbiniekiem.

1937. gadā uzbūvēja sesto ēku, kur ierīkoja 4 klases 70 skolēniem. Skolai vēl piederēja kūtis lopiem, pagrabi, klēts, divstāvu ēka ar pagrabu un labības šķūnis.

AR ZEMKOPĪBAS IEVIRZI

Laizānu skola no citām Latvijas nedzirdīgo skolām atšķīrās ar to, ka pie tās tika izveidota liela ferma ar mērķi izplatīt lauksaimniecības kultūru Latgalē.

Skolas rīcībā tika nodotas vēl papildu zemes platības un 1937. gadā skolai piederēja gandrīz 100 ha. Speciālistu vadībā skolēni mācījās apkopt lopus fermā, kā arī apguva dārza darbus. Skolai bija jāapgādā internāts ar produktiem, kā arī jāpārskaita tam sava peļņa.

TRŪKA SKOLOTĀJU

Jaunajā skolā katru gadu auga skolēnu skaits, taču bija grūtības nokomplektēt pedagoģiskos darbiniekus. Tolaik Latvijā bija pietiekami daudz nedzirdīgo pedagogu, bet neviens negribēja pārcelties uz Latgali.

Izglītības ministrijas mēģinājumi pārcelt vairākas skolotājas no Jelgavas un Valmieras Kurlmēmo skolas beidzās neveiksmīgi. Vajadzēja pieņemt jaunus pedagogus, kuri pakāpeniski ieguva iemaņas darbā ar nedzirdīgajiem bērniem.

Pamazām skolai izdevās nokomplektēt skolotājus. Ja 1923. gadā skolā

Tālāk 11. lpp.

REIZ BIJA LAIZĀNU KURLMĒMO SKOLA...

Sākumu lasiet 10. lpp

strādāja tikai viena skolotāja – Veronika Šablinska (Rimše), tad 1935. gadā jau bija 14 pilntiesīgi skolotāji, 4 praktikanti un 1 rokdarbu skolotāja.

VALSTS UN PAŠVALDĪBU ATBALSTS

Skola darbojās kā valsts budžeta iestāde. Par internāta uzturēšanu bija jārūpējas vietējām pašvaldībām, taču daudzas Latgales pašvaldības nenokārtoja savus maksājumus. Uz 1930. gada 1.janvāri pašvaldību parāds sasniedza 15 763,87 Ls. Skolas pastāvēšana bija apdraudēta. Situācija uzlabojās 1935. gadā, kad Ministru Kabinets pieņēma lēmumu uz valsts rēķina uzturēt visus lauku apvidu nedzirdīgos bērnus.

ATMIŅAS

Skolēni piedalījās dažādos kopīgi veicamos darbos, tika organizēti inte-resanti pasākumi, skolai bija skaistas tradīcijas.

Edīte Alstere, direktora A. Pārupes meita, kas šeit dzīvoja bērnībā un daudz laika pavadīja kopā ar nedzirdīgiem bērniem atceras: *„Viens no lielākajiem darbiem bija skolas parka sakopšana, kad visi bērni strādāja tajā. Gan pavasarī, gan rudenī parks bija rūpīgi nogrābts. Interesantākais sākās tad, kad uz parku atveda maltīti. Parkā ēst bija ļoti interesanti. Atceros, ka mēs vienmēr to ļoti, ļoti gaidījām.*

Otra lielākā kopīgā strādāšana bija kartupeļu stādīšana un novākšana. Skolai piederēja lieli lauki. Strādāja gan bērni, gan skolotāji." ▲

Turpinājumu lasiet nākamajā numurā

ATCEROTIES IZCILO PEDAGOGU

✍ INESE IMMURE

Izcilajam pedagogam EDUARDAM INZELBERGAM, kas nedzirdīgo bērnu izglītošanai veltījis pusgadsimtu, šogad apritēja 150 gadi.

E. Inzelbergs dzimis 1858. gada 31. augustā Trikātas pagastā, Valkas apriņķī. Viņš bija vecākais dēls tirgotāja Aleksandra un Annas, dzim. Baltgaile, Inzelbergu ģimenē. 1878.g. viņš beidza Cimzes skolotāju semināru Valkā. Tajā gadā Valmieras Kurlmēmo skolas padome meklēja jaunus skolotājus, kuri bija ne tikai sekmīgi, bet arī *„lēnas dabas"*. Direktors Jānis Cimze bija ieteicis Eduardu Inzelbergu un Jāni Enkmani, kas vēlāk kļuva par Valmieras Kurlmēmo skolas otro direktoru.

Vispirms abi vienu gadu praktizējās pie toreizējā Rīgas Kurlmēmo skolas direktora **G. Štunča**, tad sāka strādāt Valmieras Kurlmēmo skolā (tag. *Valmieras Vājdzirdīgo bērnu internātskola – attīstības centrs*). Valmierā dzīvodams, E. Inzelbergs piedalījies Valmieras Latviešu biedrības nodibināšanā un bijis tās sekretārs.

Pēc deviņiem nostrādātiem gadiem Valmieras skolā viņu uzaicināja par direktoru Rīgas Kurlmēmo skolā *(tag. Rīgas Nedzirdīgo bērnu internātpamatskola)*. To E Inzelbergs vadīja 41 gadu (1888 –1929).

Paralēli direktora pienākumu veikšanai viņš nedzirdīgiem skolēniem mācīja reliģiju, valodu un ģeogrāfiju. Būdams skolas direktors, E. Inzelbergs turpināja papildināt savas zināšanas gan no grāmatām, gan piedaloties Kurlmēmo skolotāju kongresos, gan hospitējot nedzirdīgo skolās Vācijā, Šveicē un Austrijā. Viņš daudz rakstīja presē, sevišķi Izglītības Ministrijas Mēnešrakstā, par nedzirdīgo izglītības jautājumiem, kā arī sagatavoja un ievadīja darbā jaunos skolotājus. Arī viņa meita, Edīte Inzelberga, strādāja par skolotāju Rīgas Kurlmēmo skolā.

Pateicoties E.Inzelberga neatlaidībai un enerģijai, Rīgas Kurlmēmo skola 1899. gadā tika pie jaunas ēkas A.Čaka ielā 42, kas pastāv vēl šodien. Jaunā skola savā laikā tika uzskatīta par labāko Eiropā.

Par nopelniem nedzirdīgo bērnu izglītošanā 1928. gadā apbalvots ar V šķiras Triju Zvaigžņu ordeni.

E. Inzelbergs miris 1930.gada 23. janvārī un apglabāts Lielajos kapos Rīgā. ▲

SLUDINĀJUMI

ATVADU VĀRDI

Ziemassvētku priekšvakarā Dieva valstībā aizgājusi LNS Godabiedre **GUNA BRIEDE** *(dzimusi 1921. gada 1. februārī).*

Guna Briede LNS iestājās 17 gadu vecumā un aktīvi iesaistījās nedzirdīgo kopienas dzīvē. Vairāk nekā 40 gadus uzcītīgi strādāja Rīgas MRU dažādos amatos. Bija jauno strādnieku darbaudzinātāja. Laba slēpotāja un peldētāja, liela rokdarbniece, talantīga pašdarbības teātra aktrise, zīmju valodas konsultante un pirmās zīmju valodas vārdnīcas veidotāja.

Guna līdz mūža beigām, arī sirmā vecumā dzīvi interesējās par visu, kas notiek savienībā un savā biedrībā.

Viņu atcerēsimies kā izcilu personību, gudru un gaišu cilvēku, kas aizejot mums atstāj bagātu garīgo mantojumu.

Izsakot dziļu līdzjūtību tuviniekiem,

LNS valde, biedru grupa

IEVĒRĪBAI!

Rīgas biedrības priekšsēdētājas vietnieces **MĀRAS LASMANES** pieņemšanas laiks:

31.I no pl. 10 līdz 14;
3.II; 5.II; 9.II; 12.II; 13.II; 17.II; 19.II; 23.II; 26.II; 27.II no pl. 9. līdz 17.

☎ ☎ ☎

Sociālo pakalpojumu un palīdzības jautājumos **JAUTRĪTE GROMA** pieņem:

otrdienās pl. 12 –17
trešdienās pl. 10 – 15
ceturdienās pl. 10 – 13

Pirmdienās un piektdienās ar pierakstu.

Tālr. 67471561 vai pa mob. 26113655.

2009 - UGUNĪGĀ VĒRŠA GADS

Katram gadam cilvēka dzīvē ir savas iezīmes: dažs pilns spilgtiem notikumiem, cits pēlēcīgāks, vēl kādam vilšanās vai rūgtuma garša. Lai nu kā, bet ikviens sākas ar nākotnes plānošanu. Mums katram ir savas ieceres. To piepilde nav atkarīga tikai no mums, bet arī no vispārējiem Kosmosa likumiem, kur galvenās tendences nosaka planētu, Saules un Mēness novietojums.

2009. gads, pēc šiem likumiem, sola daudz pārmaiņu pasaulē.

Būs daudz jāstrādā – pacietīgi, savaldīgi, precīzi.

JANVĀRĪ: Jaunam laikam, jaunas idejas. Plāni krietni jākoriģē. Ar finansēm ļoti uzmanīgi!

FEBRUĀRĪ: Aktīvas darbības uzsākšana. No tiem, kas traucē, atbrīvoties bez nožēlas, lai iegūtu labus rezultātus un stabilitāti.

MARTĀ: Uzmanību personiskajām attiecībām! Pārbaudīt savas jūtas, nokārtot vecas lietas, atjaunot saskarsmi ar seniem draugiem, partneriem.

APRĪLĪ: Tikai uz priekšu! Pārņemt iniciatīvu, iztikt bez strīdiem. Savas problēmas neuzkraut citiem.

MAIJĀ – JŪNIJĀ: Darboties izvēlētā virzienā. Sliktāk nebūs, radīsies izvēles iespēja.

Jūlijā: Mācīties, ņemt vērā citu ieteikumus. Nemainīt situāciju, ja nav pārliecības. Varoņdarbus citi nenovērtēs.

AUGUSTĀ: Dzīvot tagadnē, mainot nākotni. Atsacīties no tā, kas traucē mainīt situāciju un uzsākt kaut ko jaunu. Droši iesaistīties cīņā par savu ideju.

SEPTEMBRĪ: Lēmumu pamatā - skaidro saprātu. Padomu prasīt pārbaudītiem draugiem.

OKTOBRĪ: Pa spēkam jebkuras pārmaiņas. Palīdzība no malas. Galvenais – saprast, ko vēlas dvēsele.

NOVEMBRĪ: Mainīt visu, ko vēlaties, bez kavēšanās pagātnē. Īstais laiks svaigām idejām.

DECEMBRĪ: Nenožēlot izdarīto, negausties par nepaveikto. Neskaust citu panākumus. Ja to spēsiet, gada beigās liktenis ievirzīsies tā, kā katram tīk.

MOTO - 2009
HOROSKOPA ZĪMĒM!

AUNIEM – garīgā līdzsvara meklēšana;
VĒRŠIEM – smags darbs, saldi augļi;
DVĪĻIEM – saskarsmes spēju kopšana;
VĒZIM – jaunas zināšanas,svaigas idejas;
LAUVĀM – ģimene, mīlestība;
JAUNAVĀM – radoša pieeja darbam; Svariem – neatzītu ģēniju sajūtas;
SKORPIONIEM – problēma: kvalitatīvi vai kvantitatīvi?
STRĒLNIEKIEM – mērķu sasniegšana;
MEŽĀZIM – darba spars un izveicība;
ŪDENSVĪRAM – kā ūdens virpulī;
ZIVĪM – pasaules lāpīšana.

No preses materiāliem

ĪPAŠAIS SVEICIENS

Kādu laimi lai mēs vēlam,
Lai tā spoži viz un mirdz?
Ne no vērdu plūdiem cēliem –
tik no mūsu siltās sirds.

Latgales grupa **sveic**
Liliju FELDBERGU
65 gadu jubilejā.

KC "RĪTAUSMA"

Katru trešdienu no pl. 16 līdz 18.30 "Jautrītes ziņas": sociālie, nedzirdīgo dzīves un vispārējie jaunumi. Informācija, jautājumi – atbildes. Laipni lūgti visi!

Redakcija: Elvīras 19, Rīga, LV – 1083, tel. 67471559. Indekss 1012.
Iespiests SIA "Elpa –2", Rīga. Doma laukumā 1.

MĪĻI SVEICAM

Nav nekā jaukāka par apziņu, ka ir kāds, kas jūs mīl, gaida un saprot. Lai jubilejas svētki sniedz prieku, esot starp savējiem – mājās, ģimenē, tuvinieku un draugu lokā.

Daudz laimes!

90

10. II Anna **DIMANTE**, Rīgas biedrība

75

4. II Ivans **CVETKOVS**, Rīgas biedrība
9. II Rita **JĒKULE**, Liepājas biedrība

70

9. II Anna **VĪTOLA**, Rīgas biedrība
12. II Zigmunds **ŽOHOVSKIS**, Rīgas biedrība
17. II Leonora **SKUDRA**, Pļaviņu biedrība
22. II Lidija **BARKOVSKA**, Kuldīgas biedrība
28. II Vasilijs **POGREBNIJS**, Rīgas biedrība

65

4. II Maija **PŪCE**, Rīgas biedrība
18. II Vasilijs **BESARABOVS**, Rīgas biedrība
26. II Marta **LEBEDEVA**, Valmieras biedrība
15. II Aleksandra **OKOĻELOVA**, Rīgas biedrība

50

1. II Rima **BANKOVSKA**, Rīgas biedrība
3. II Laima **KARLŠTRĒMA**, Kuldīgas biedrība
10. II Visvaris **SMONS**, Rīgas biedrība
14. II Elmārs **CIELAVS**, Rīgas biedrība
15. II Inta **VAIVADE**, Rīgas biedrība

Galvenā redaktore: ILZE KOPMANE
Datormakets: IRĪNA KRISTOFOROVA

Sūtiet mums savas labās,gaišās domas

Nākamais numurs 17. februārī.